

słownik archaizmów

Klątwa

Stanisław Wyspiański

Reżyseria: Anna Augustynowicz

Premiera: 29 listopada 2025 r.

Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu

teatr.torun.pl

„Wprzódę mieszając się w pogwar, ten bajcarz ćmaje inkszych i zawdy przygania, choć toć sam darmołęg spod ugornych pól, co napytać lichu może jeno jednym słowem”.

baczyć – uważać, zwracać uwagę	pawęż – tarcza, ochrona
bajcarz – kłamca, pleciuga	pogwar – rozmowa, pogadanka
ćmaje – udaje, mami	powięgła – powiędła
darmolęgi – darmozjady	przechera – chytrus, cwaniak
do krzty – całkowicie	przemarnić – zmarnować
fuki – złości, dąsy	przyganiać – wypominać
hań – tam	psiewiara / psiewiary – przekleństwo: „psia wiara”, bluźnierca
imać – chwytać	rażnijże – szybciej, raźniej
inksi / inksze – inni / inne	snać – widocznie, zapewne
jeno dla cię – tylko dla ciebie	sparła się – zaparła się
jeno – tylko	tela – tyle
kainię – gdzie indziej	toć – przecież
kaj – gdzie	ugorny – leżący odłogiem
krzepcej – mocniej	wieńcierze – sieci rybackie
marnotrawce – marnotrawcy	wprzód – wcześniej
memłace – nieroby, gmeracze	wyżenić – wygonić
mięszać się – wtrącać się	zawczora / wczora – wczoraj
napytać licha – sprowadzić nieszczęście	zawdy – zawsze
ozjaśnić – rozjaśnić (duszę, sprawę)	zmoże – przygniecie, pokona
ozsierdzeni – rozgniewani	zwolić – pozwolić

